

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kiberdrošība Eiropas Savienībā (ES)

Kiberdrošības veicināšana Eiropas Savienībā

Safeguarding against Phishing in the age of 4th Industrial Revolution

www.cyberphish.eu

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Apmācību mērķis

Uzzināt par esošajām ES politikām un organizācijām, kuru mērķis ir veicināt izpratni par kiberdrošību

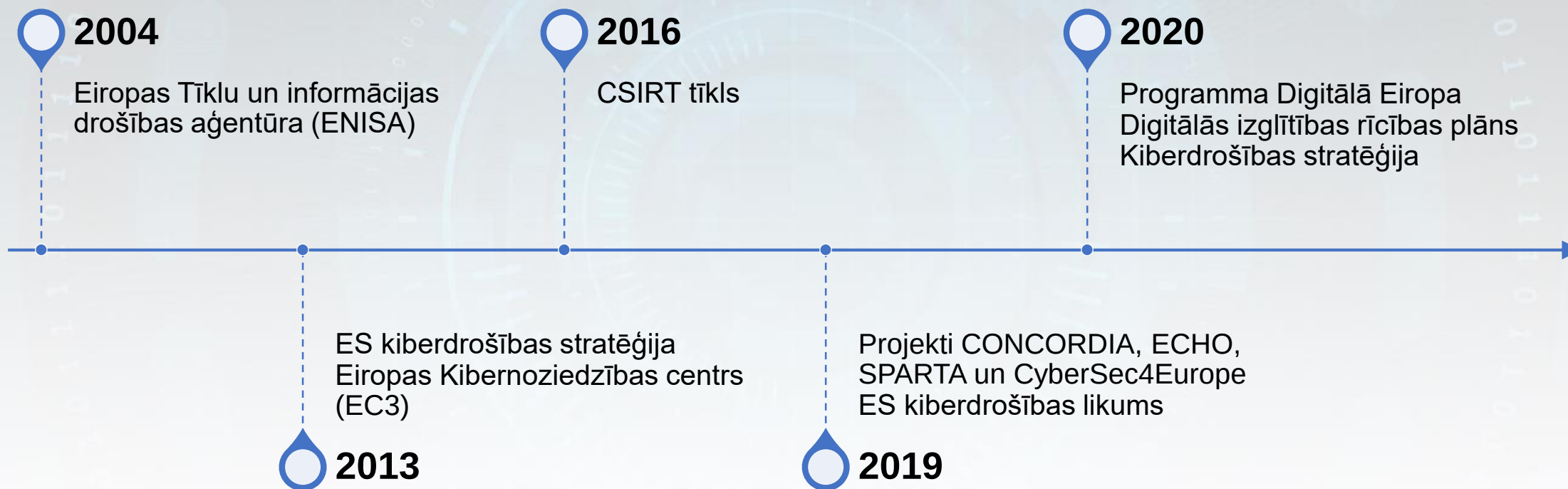
Kursantu darba slodze

Lekcija	1 st.
Audio un video materiāli	0,5 st.
Pētījumi	0,5 st.
Papildu lasīšana	1 st.
Sagatavošanās eksāmenam	1 st.

ES politikas un iniciatīvas, kuru mērķis ir veicināt kibernetikas drošības koncepciju

Galveno notikumu, politiku un publikāciju laika skala

ENISA (Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra): Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra

ENISA – dibināta 2004. gadā

- sniedz palīdzību dalībvalstīm kiberdrošības jomā
- nodrošina un palīdz biznesa aprindām izpildīt pašreizējo un turpmāko ES tiesību aktu prasības

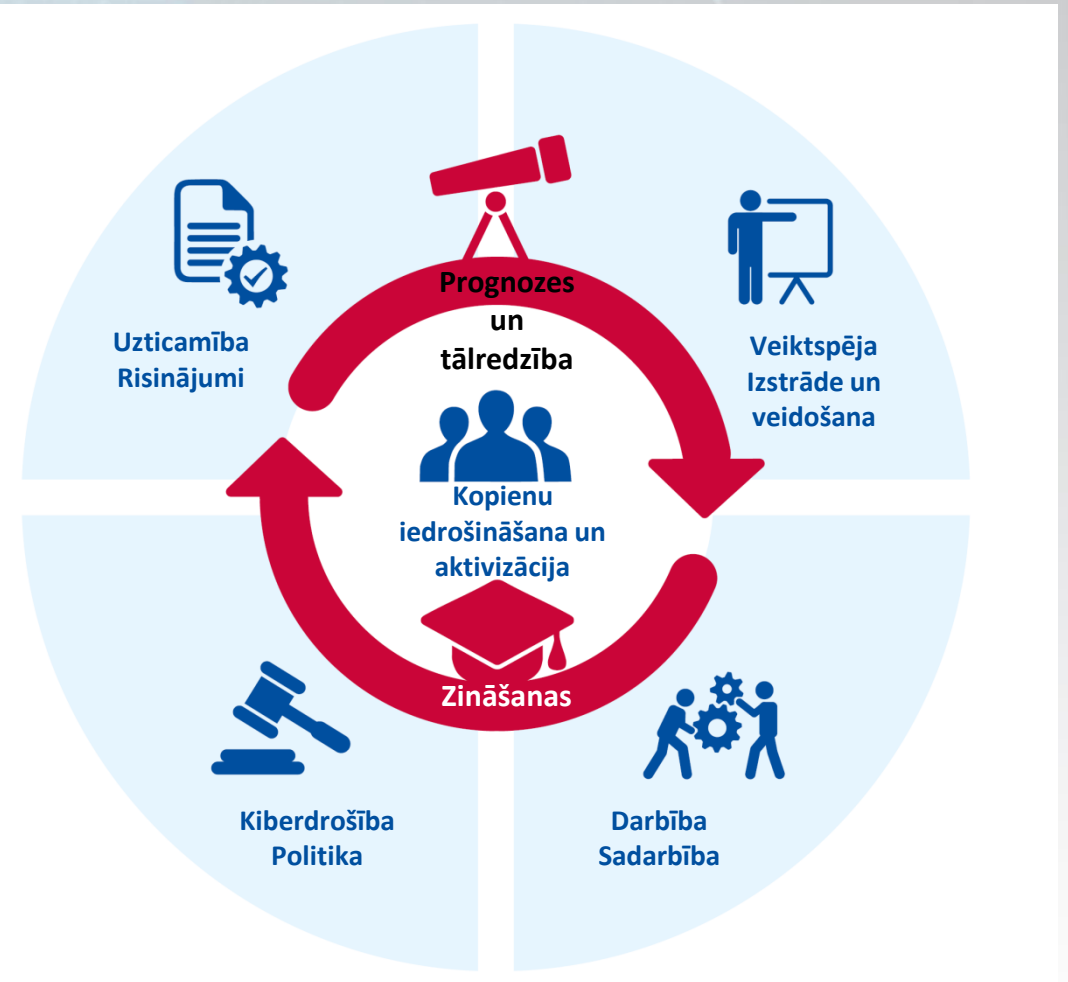
Avots: <https://www.enisa.europa.eu/>

ENISA: Lomas un uzdevumi

Kopš Kiberdrošības likuma pielāgošanas 2019. gadā ENISA tika piešķirts pastāvīgs mandāts, kā rezultātā tika iegūti vairāk resursu un jauni uzdevumi.

Pastāvošie uzdevumi ietver sekojošo:

- Eiropas kiberdrošības sertifikācijas sistēmas izveide un uzturēšana;
- operatīvās sadarbības palielināšana ES līmenī;
- atbalstīt ES koordināciju liela mēroga pārrobežu kiberuzbrukumu un krīžu gadījumā.

Avots: <https://www.enisa.europa.eu/>

EUCSS: Pirmā ES kiberdrošības stratēģija

ES kiberdrošības stratēģija (EUCSS) tika pieņemta 2013. gada februārī kopā ar Eiropas Komisijas likumdošanas priekšlikumu, kas sastāvēja no direktīvas par informācijas sistēmu drošības stiprināšanu ES

Stratēģijas izstrāde

- Nodrošināt, ka dalībvalstīm un privātajiem uzņēmumiem ir piemērota stratēģija kiberdrošības apdraudējumu risināšanai

Informācijas koplietošana

- Informācijas apmaiņas veicināšana par kiberdrošības apdraudējumiem starp publisko un privāto sektoru un starp dalībvalstīm.

EC3: Eiropas Kibernoziedzības centrs

Eiropas Kibernoziedzības centrs (no 2013. gada)

- Eiropas Savienības (ES) Policijas biroja (Eiropola) struktūra, kuras galvenā mītne atrodas Hāgā

EC3 mērķi

- stiprināt **tiesībaizsardzības reakciju** uz kibernoziedzību ES;
- palīdzēt aizsargāt Eiropas iedzīvotājus, uzņēmumus un valdības no **tiešsaistes noziegumiem**.

Avots: <https://www.freepik.com/>

CSIRT tīkls

CSIRT tīkls tika izveidots 2016. gadā

- kā daļa no direktīvas par tīklu un informācijas sistēmu drošību (NIS)

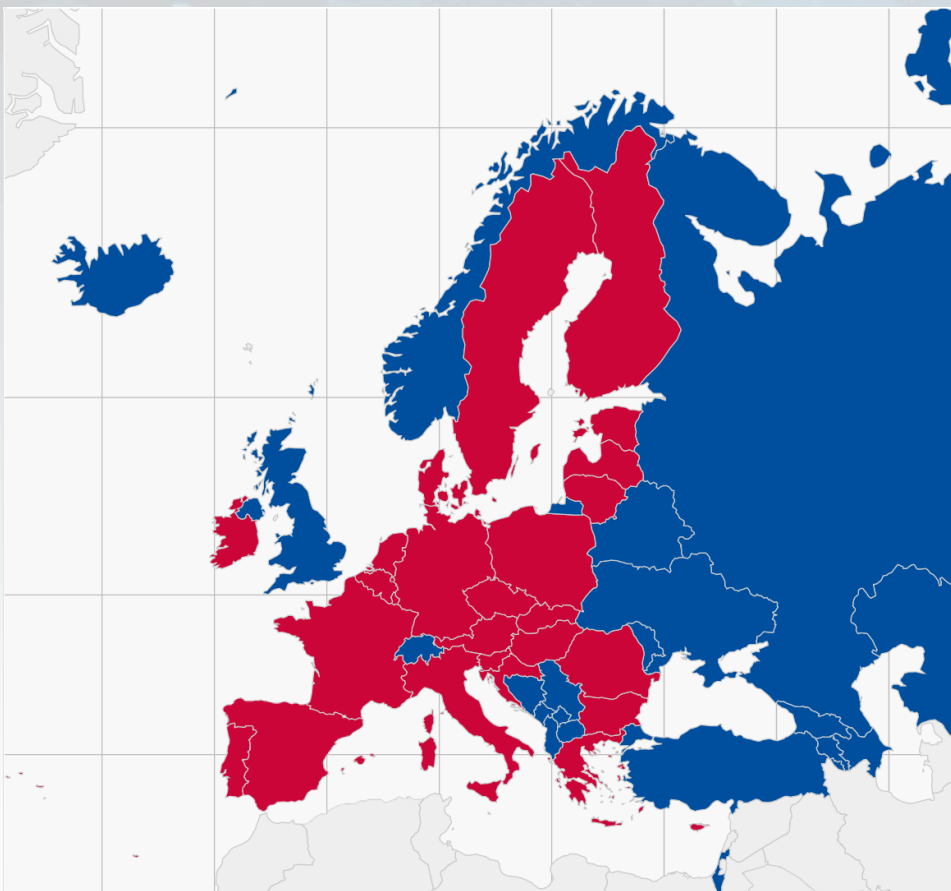
Mērķi

- veicināt uzticēšanos un uzticēšanos starp dalībvalstīm;
- veicināt ātru un efektīvu operatīvo sadarbību.

Avots: <https://csirtsnetwork.eu/>

CSIRT tīkls: Dalībnieki

CSIRT tīklu veido sekojošais:

1. Datoru drošības incidentu reaģēšanas komandas: ES dalībvalstu ieceltās kiberdrošības incidentu reaģēšanas vienības
2. CERT-EU: Datorsistēmu avārijas reaģēšanas komanda

Dalībnieki var uzlabot pārrobežu incidentu risināšanu un pat apspriest, kā koordinēti reaģēt uz konkrētiem incidentiem

Avots: <https://www.freepik.com/>

ES kiberdrošības likums

ES Kiberdrošības likums stājās spēkā 2019. gada 27. jūnijā un tiek pilnībā piemērots visā ES kopš 2021. gada 28. jūnija.

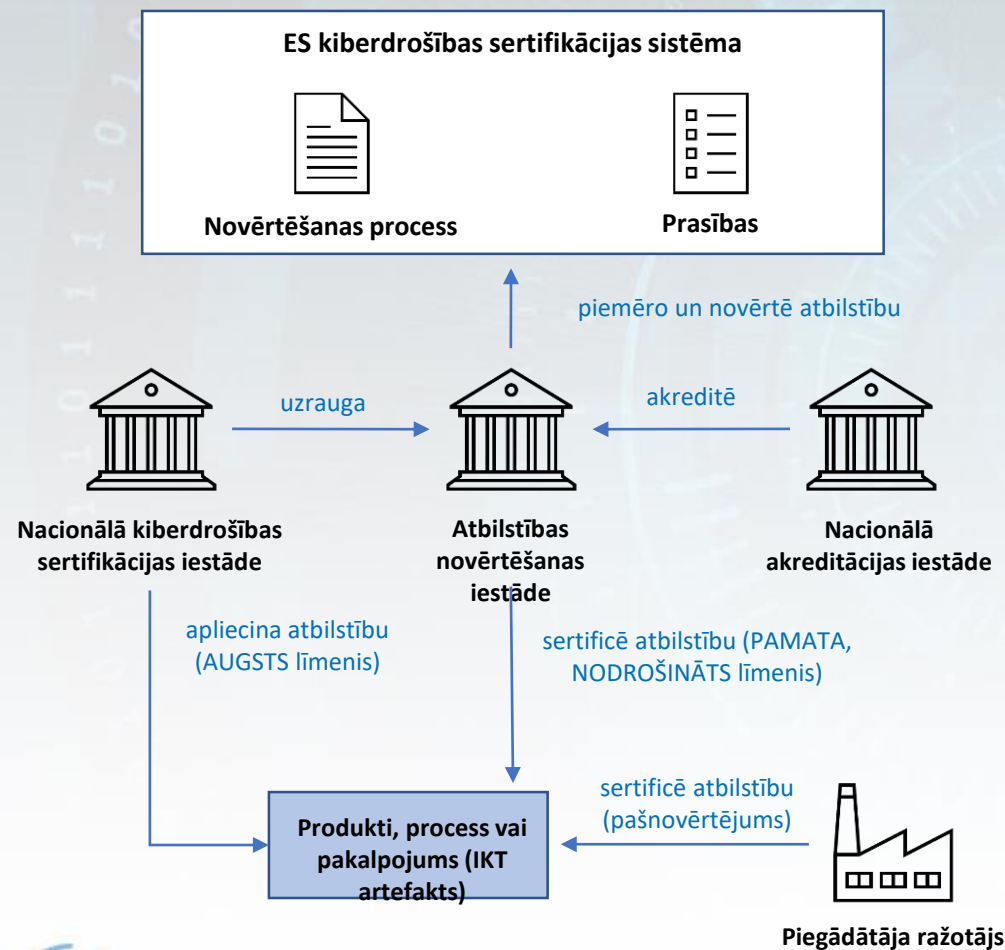
Galvenie mērķi:

- Piešķirt ENISA **pastāvīgas pilnvaras**;
- Izveidot Eiropas **kiberdrošības sertifikācijas sistēmu IKT produktiem, pakalpojumiem un procesiem**.

Avots: <https://www.freepik.com/>

Kiberdrošības sertifikācijas sistēma

- IKT produktu, procesu un pakalpojumu sertifikācija un to visā ES atzīto sertifikātu pārskatīšana (ES uzņēmumiem).
- Sertifikātos norādīti aptvertie pakalpojumi un procesi, mērķis, drošības standarti un novērtēšanas metodes.
- Kiberdrošības sertifikācija būs brīvprātīga, ja vien ES vai dalībvalsts tiesību aktos nav noteikts citādi.

Kiberdrošības sertifikācijas sistēma

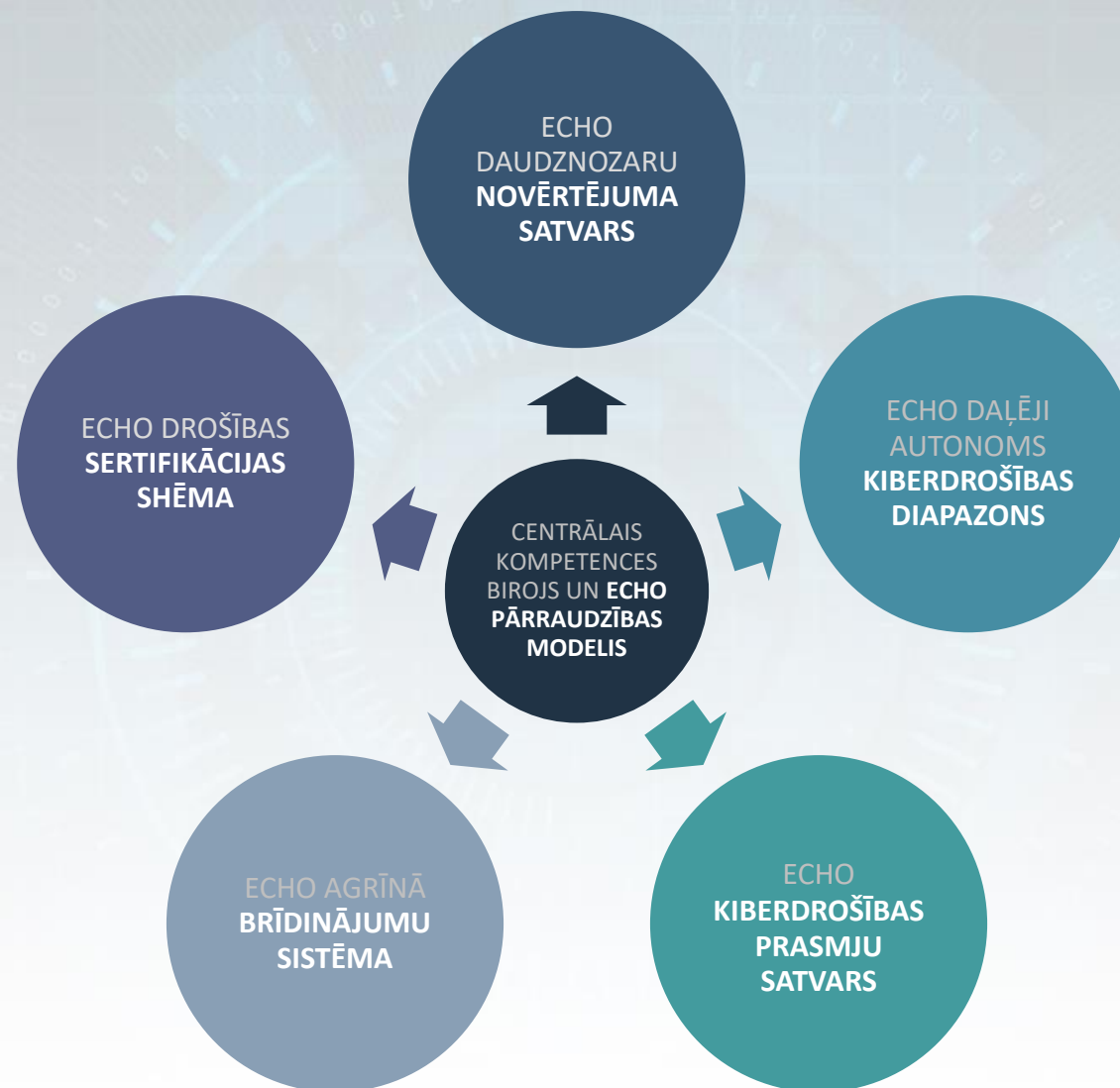
Šos sertifikātus pilnvaros Eiropas Kiberdrošības sertifikācijas grupa vai pati ENISA, kas novērtē, vai noteiktām preču un pakalpojumu kategorijām ir nepieciešama obligāta sertifikācija

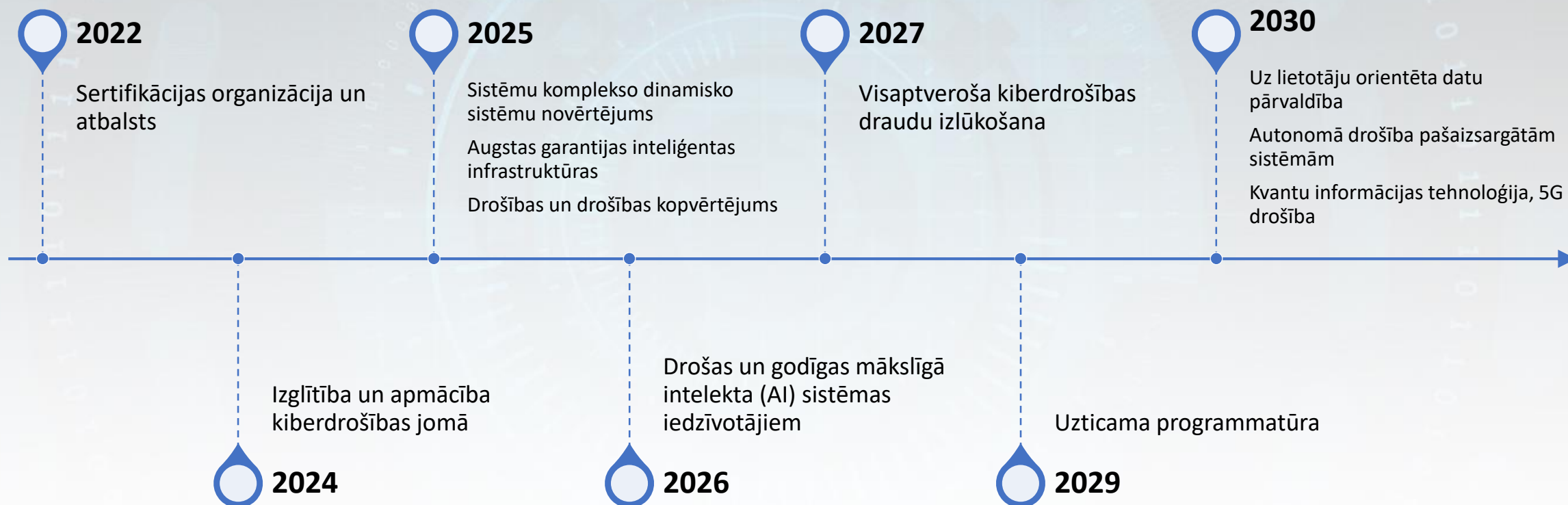
Avots: <https://www.freepik.com/>

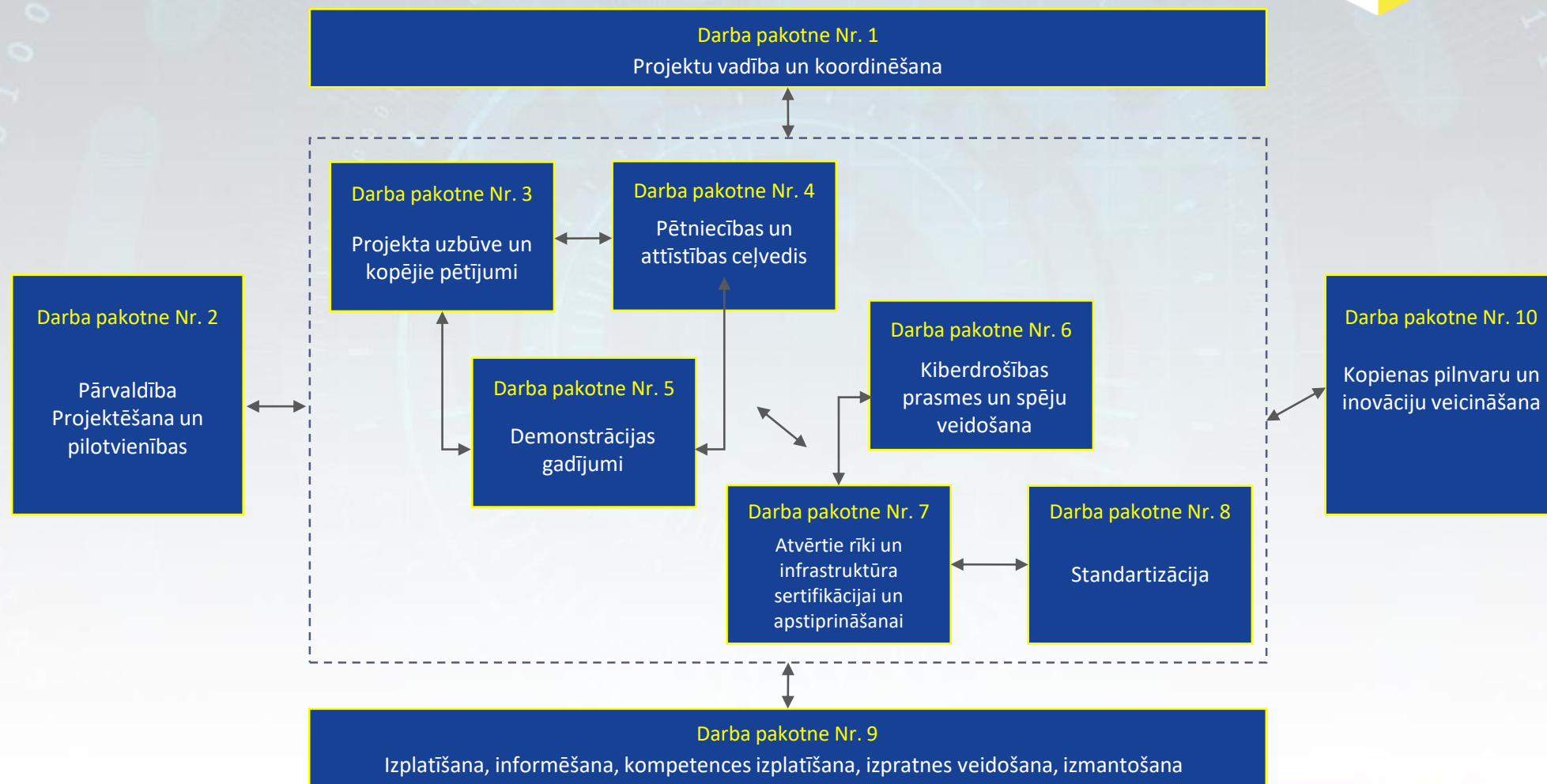

Avots: <https://www.concordia-h2020.eu/>

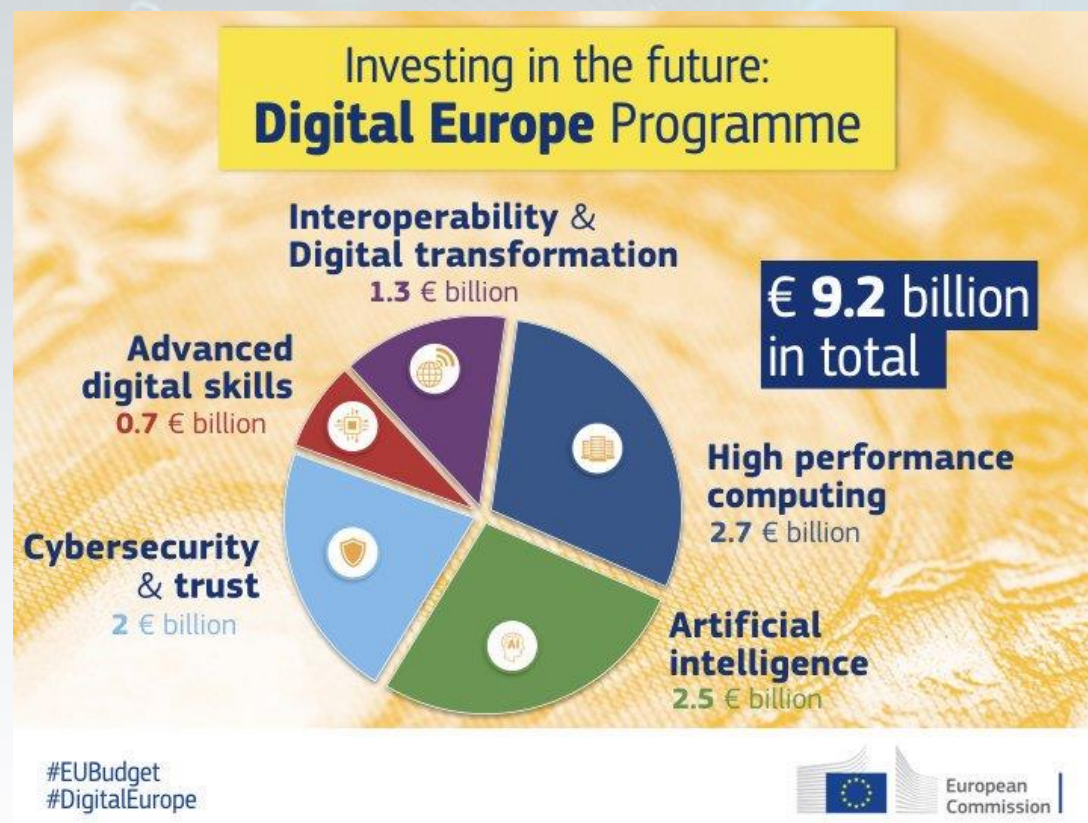

SPARTA

DIGITAL: Programma Digitālā Eiropa

Avots: https://ec.europa.eu/isa2/news/european-commission-has-announced-investment-%E2%82%AC92-billion-align-next-long-term-eubudget-2021_en/

DIGITAL (2020) ir ES finansējuma programma, kas vērsta uz digitālo tehnoloģiju ieviešanu uzņēmumiem, iedzīvotājiem un valsts pārvaldes iestādēm.

DIGITAL nodrošina stratēģisku finansējumu šādās veikspējas jomās:

- Superskaitļošana
- Mākslīgais intelekts
- Kiberdrošība
- Uzlabotas digitālās prasmes
- Nodrošināsim plašu digitālo tehnoloģiju izmantošanu ekonomikā un sabiedrībā

Galvenā veikspējas zona: Kiberdrošība un uzticēšanās

Divi miljardi eiro tiks ieguldīti ES digitālās ekonomikas, sabiedrības un demokrātiju aizsardzībā

- veicinot kiberaizsardzību un ES kiberdrošības nozari;
- finansējot vismodernākās kiberdrošības iekārtas un infrastruktūru;
- atbalstot nepieciešamo prasmju un zināšanu attīstību.

Avots: <https://www.freepik.com/>

Digitālās izglītības rīcības plāns

Avots: https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_en

Digitālās izglītības rīcības plāns (2021. – 2027. gads)

- Tas atjaunoja Eiropas Savienības politikas iniciatīvu
- ar atbalstu ES dalībvalstu izglītības un apmācības sistēmu ilgtspējīgai un efektīvai pielāgošanās spējai digitālajam laikmetam

Digitālās izglītības rīcības plāns

UZDEVUMI

- ES izpratnes veidošanas kampaņa par **kiberkultūru**
- **Veicināt kiberdrošības pamatprakses bērnu, vecāku un pedagogu vidū**
- Ieviest kursu pedagogiem, lai apriktu viņus ar pedagoģiskiem rīkiem kiberdrošības mācīšanai pamatskolās un vidusskolās

Avots: <https://www.freepik.com/>

EUCSS: ES kiberdrošības stratēģija

Eiropas Savienība nāca klajā ar savu kiberdrošības stratēģiju (2020. gada decembris)

Tās mērķis ir veidot **noturību pret kiberdraudiem** un nodrošināt, ka iedzīvotāji un uzņēmumi gūst labumu no **uzticamām digitālajām tehnoloģijām**

Avots: [https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/007c7460-5f84-11eb-b487-](https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/007c7460-5f84-11eb-b487-01aa75ed71a1?pk_campaign=Newsletter_October2021)

[01aa75ed71a1?pk_campaign=Newsletter_October2021](https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/007c7460-5f84-11eb-b487-01aa75ed71a1?pk_campaign=Newsletter_October2021)

EUCSS: ES kiberdrošības stratēģija

Mērķis:

1.1. Noturība,
tehnoloģiskā
suverenitāte un
vadība;

1.2. Operatīvā
spēja novērst,
atturēt un reaģēt;

3. Operācija
globālas un
atvērtas
kibertelpas
attīstībai.

ES nākotnes plāni

- Stiprināt uz noteikumiem balstītu globālo kārtību;
- Veicināt starptautisko drošību un stabilitāti kibertelpā;
- Aizsargāt cilvēktiesības un pamatbrīvības tiešsaistē;
- Uzlabot starptautiskās normas un standartus, kas atspoguļo ES pamatvērtības;
- Stiprināt ES kiberdiplomātijas instrumentu kopumu;
- Izstrādāt ES ārējo kiberspēju veidošanas programmu;
- Palielināt kiberdialogus ar trešām valstīm, reģionālām un starptautiskām organizācijām, kā arī daudzu ieinteresēto personu un pušu kopienu.

Ātrās reaģēšanas kibersdrošības komanda

Avots: <https://www.freepik.com/>

- ES plāno izveidot jaunu kibervienību, lai reaģētu uz kiberuzbrukumiem
- Saskaņā ar izstrādāto projektu, **Apvienotā kibervienība** ļautu valstu galvaspilsētām, kuras skāruši kiberuzbrukumi, lūgt palīdzību no citām valstīm un ES, tostarp izmantojot ātrās reaģēšanas komandas, kas reāllaikā var iesaistīties un cīnīties pret hakeriem.

Kopsavilkums

Politikas

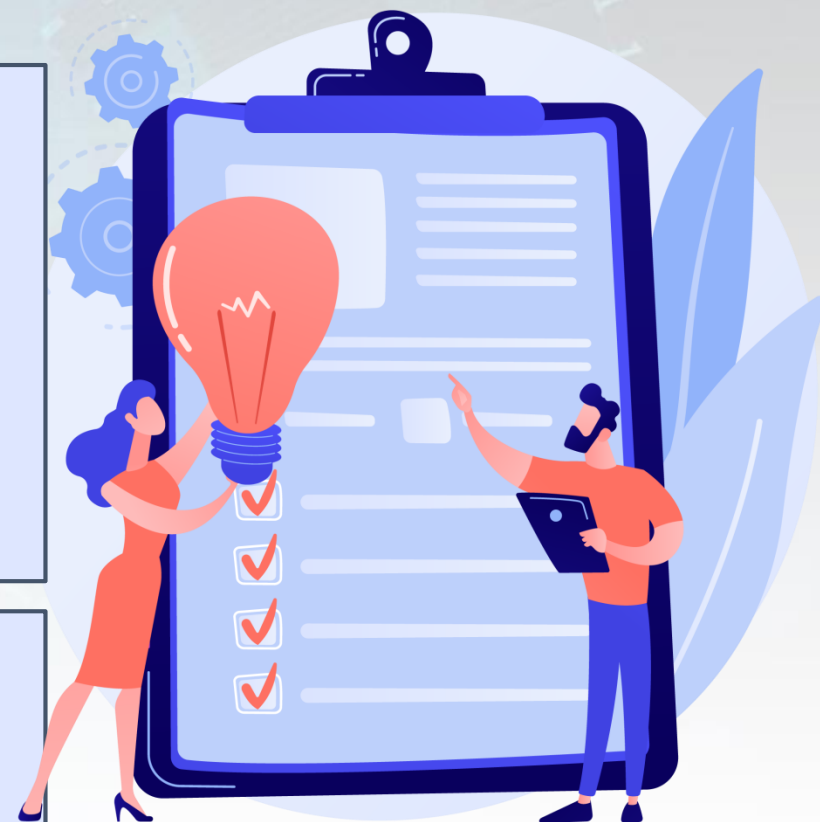
- 2013. gada Kiberdrošības stratēģija
- 2019. gada Kiberdrošības likums
- 2020. gada Kiberdrošības stratēģija
- 2020. gada Digitālās izglītības rīcības plāns

Programmas un projekti

- Programma Digitālā Eiropa
- CONCORDIA, ECHO, SPARTA un CyberSec4Europe

Organizācijas

- ENISA • CSIRT tīkls • Eiropas Kibernoziedzības centrs (ECC)

Uzdevumi

Salīdziniet pirmo (2013. gada) un jauno kiberdrošības stratēģiju (2020. gada). Kādas ir galvenās izmaiņas?

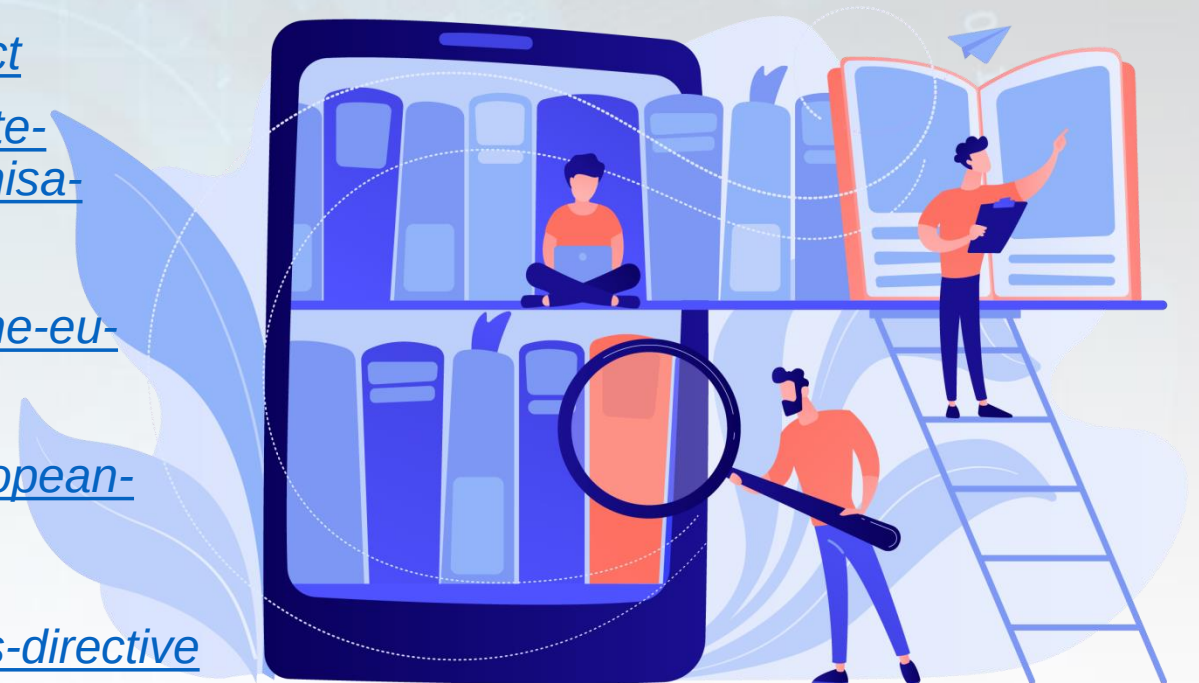
Kādi faktori, jūsuprāt, ietekmēja jaunas izmaiņas?

Papildu lasīšana

Kiberdrošība Eiropas Savienībā

Šīs lekcijas sagatavošanā izmantotais materiāls

- <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/cybersecurity-act>
- <https://www.enisa.europa.eu/publications/corporate-documents/a-trusted-and-cyber-secure-europe-enisa-strategy>
- <https://finabel.org/info-flash-the-development-of-the-eu-cyber-security-strategy-and-its-importance/>
- <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-cybercrime-centre-ec3>
- <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/nis-directive>
- <https://www.schoenherr.eu/content/cybersecurity-on-the-rise-the-nis-directive-2-0/>

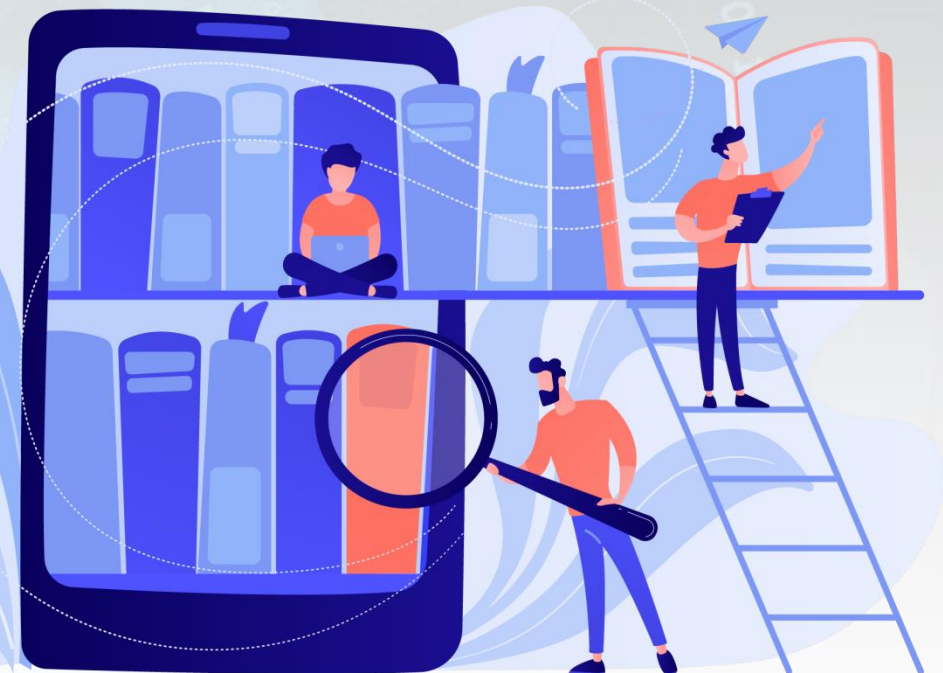

Papildu lasīšana

Kiberdrošība Eiropas Savienībā

Šīs lekcijas sagatavošanā izmantotais materiāls

- <https://www.enisa.europa.eu/topics/nis-directive>
- https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_en
- <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/cybersecurity-strategy>
- https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_2391
- <https://www.politico.eu/article/eu-joint-cyber-unit-rapid-response-cyberattacks/>
- <https://technologyquotient.freshfields.com/post/102gopz/a-new-eu-cyber-security-strategy-for-2021-and-beyond>

Īsi video

- Kiberdrošības likums
<https://youtu.be/JcH4kf2tLQ0>
- Iepazīstināšana ar Digitālās Eiropas programmu:
https://youtu.be/_VkzyMgjD4E
- Jaunā kiberdrošības stratēģija:
https://youtu.be/Lq1vp0_g-4o

Pateicamies!

